Майстар-клас «Камп'ютарныя тэхналогіі ў рабоце педагога»

Т. У. Новікава,
настаўнік беларускай мовы і літаратуры
кваліфікацыйнай катэгорыі «настаўнік-метадыст» гімназіі № 3 г.Магілёва

Мэта майстар-класа: стварэнне ўмоў для развіцця педагагічнага майстэрства ўдзельнікаў шляхам абмену вопытам у ходзе прафесійнага ўзаемадзеяння.

Задачы:

- пазнаёміць удзельнікаў з электроннымі рэсурсамі па беларускай мове і літаратуры;
- абмеркаваць эфектыўныя формы работы з камп'ютарам, мультымедыяпраектарам і інтэрактыўнай дошкай у рабоце з адоранымі вучнямі;
- садзейнічаць выпрацоўцы эфектыўных прыёмаў выкарыстання ІКТ праз сумесную дзейнасць удзельнікаў майстар-класа;
- стварэнне спрыяльных умоў для самарэалізацыі ўдзельнікаў і стымулявання іх творчага патэнцыялу.

Абсталяванне: інтэрактыўная дошка, камп'ютар, прэзентацыя, раздатачны матэрыял.

Ход правядзення майстар-класа

І этап. Арганізацыйны

Мэта этапу: псіхалагічная гатоўнасць групы да заняткаў, арганізацыя ўвагі.

Педагагічная задача: арганізаваць і падрыхтаваць групу да работы.

Дзейнасць майстра	Дзейнасць удзельнікаў
Арганізую ўвагу і запрашаю да супрацоўніцтва ўдзельнікаў. Абазначаю тэму заняткаў.	Унутрана арганізуюцца, мабілізуюцца на работу.

П этап. Арыентацыйна-матывацыйны

Мэта этапу: гатоўнасць групы да атрымання новых ведаў, наяўнасць матывацыі.

Педагагічная задача: стварыць умовы для самавызначэння групы на пазнавальную дзейнасць і яе вынікі, для развіцця камунікатыўных навыкаў у працэсе ўзаемадзеяння.

Дзейнасць майстра	Дзейнасць удзельнікаў
2.1. Прапаноўваю расшыфраваць абрэвіятуры ІКТ, ЭСН. **2.2.** Прапаноўваю пісьмова на сцікерах працягнуць фразу: «Выкарыстанне ІКТ на ўроках беларускай мовы і літаратуры лічу мэтазгодным (немэтазгодным), таму што…» **2.3.** Агучваю запісаныя варыянты і фармулюю тры важныя ўмовы паспяховай работы з ІКТ: 1) зыходзім з тэхнічных магчымасцей кабінета, у якім маюць адбыцца заняткі; 2) сочым за захаваннем санітарна-гігіенічных патрабаванняў; 3) памятаем, што ІКТ заклікаць аблегчыць працу настаўніка пры падрыхтоўцы і правядзенні заняткаў пры захаванні іх эфектыўнасці.	**2.1.**Удзельнікі расшыфроўваюць абрэвіятуры. **2.2.** Запісваюць працяг фразы, выбіраючы патрэбнае слова і такім чынам вызначаючы свой статус адносна тэмы майстар-класа. Сцікеры замацоўваюць на дошцы. **2.3.** Дапамагаюць рабіць абагульненні. Фармулююць мэту заняткаў (прааналізаваць прыёмы рацыянальнага выкарыстання ІКТ у рабоце з адоранымі вучнямі).

Ш этап. Аперацыйна-пазнавальны

Мэта этапу: усведамленне ўдзельнікамі зместу прапанаванага матэрыялу, пазнавальная актыўнасць удзельнікаў.

Педагагічная задача: арганізаваць мэтанакіраваную пазнавальную дзейнасць удзельнікаў па засваенні новых ведаў, стварыць сітуацыю ўзаемадзеяння.

Дзейнасць майстра	Дзейнасць удзельнікаў
3.1. Раблю агляд ЭСН па беларускай мове і літаратуры: праграмна-метадычныя комплексы, спецыяльныя CD-дыскі, матэрыялы сеціва,	**3.1.** Слухаюць паведамленне.

аўтарскія напрацоўкі. **3.2. Прапаноўваю пытанне:** **- *Якія фактары вызначаюць выбар таго ці іншага ЭСН для выкарыстання?*** **Выслухоўваю варыянты адказаў, падагульняю разважанні:** - *Выбар ЭСН залежыць ад наяўнага абсталявання, ад мэты выкарыстання дадзенага матэрыялу на ўроку, ад тыпу ўрока, ад асаблівасцей класа, ад ступені падрыхтаванасці вучняў да канкрэтнага віду работы.*	**3.2.** Разважаюць над пытаннем. Даюць адказы. Дапамагаюць рабіць абагульненне.
3.3. Прапаноўваю заданне для выканання па групах. *Уявіце, што ў вас з'явілася магчымасць скамплектаваць кабінет беларускай мовы і літаратуры. Якія тэхнічныя сродкі з прапанаваных ніжэй вы замовіце? Абгрунтуйце ваш выбар.* Камп'ютар, аўдыясістэма, мадэм, мультымедыяпраектар з экранам, мультымедыяпраектар, інтэрактыўная дошка.	**3.3.** Дзеляцца на 4 групы (па нумарах), абдумваюць заданне, адзін прадстаўнік ад кожнай групы выступае з адказам.
3.4. Арганізую работу ў групах па модулях. Размяркоўваю ўяўнае абсталяванне па групах наступным чынам: 1-я група – камп'ютар, аўдыясістэма; 2-я група – камп'ютар, аўдыясістэма, мультымедыяпраектар з экранам; 3-я група – камп'ютар, аўдыясістэма, мультымедыяпраектар з экранам, мадэм; 4-я група – камп'ютар, аўдыясістэма, мультымедыяпраектар, інтэрактыўная дошка.	**3.4.** Працуюць па наступным модулі, зыходзячы з «наяўнага» ў групы абсталявання. 1. Якія ЭСН вам спатрэбяцца? 2. Прадумайце аптымальныя формы работы з абсталяваннем

<table>
<tr>
<td>Прапаноўваю кожнай групе даведачны матэрыял па адпаведным тыпе ўрока (з Інструктыўна-метадычнага пісьма МА РБ).
3.5. Запрашаю прадстаўніка кожнай групы прадставіць вынікі працы, запоўніўшы табліцу на інтэрактыўным слайдзе:
1-я група «Урок з камп’ютарнай падтрымкай»
2-я група «Урок з мультымедыйнай падтрымкай»
3-я група «Урок з выкарыстаннем рэсурсаў інтэрнэта»
4-я група «Урок з выкарыстаннем інтэрактыўнай дошкі»
<table>
<tr><td>Што выкарыстоўваем? (ЭСН)</td><td>Як выкарыстоўваем? (ІКТ)</td><td>Навошта выкарыстоўваем? (Мэта)</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>
Кожная наступная група дадае новае ў параўнанні з папярэдняй.</td>
<td>на ўроку.
3. Якой мэты дазволіць дасягнуць выкарыстанне ІКТ у гэтым выпадку?
3.5. Запаўняюць табліцы на слайдах. Суадносяць паняцці, робяць высновы.</td>
</tr>
</table>

IV этап. Мадэліраванне

Мэта этапу: стварэнне ў групах фрагмента ўрока з выкарыстаннем ІКТ.

Педагагічная задача: устанавіць усвядомленасць засваення інфармацыі папярэдняга этапу, стварыць умовы для эфектыўнай работы груп, стымуляваць удзельнікаў да развіцця творчага патэнцыялу.

Мая дзейнасць	Дзейнасць удзельнікаў
4.1. Прапаноўваю напісаць фрагмент урока беларускай мовы (1-я група) або літаратуры (2-я група) з выкарыстаннем ІКТ. Тэма ўрока – вольная. Падзел на групы адбываецца пры дапамозе картак, на кожнай з якіх запісаны	**4.1.** Дзеляцца на 2 групы ў адпаведнасці з індывідуальнымі карткамі (дадатак 1). Працуюць над стварэннем фрагмента

канкрэтны ЭСН для выкарыстання на ўроку мовы або літаратуры (дадатак 1). Дапамагаю ў выкананні задання. **4.2. Арганізую аналіз вынікаў** дзейнасці і выканання кагнітыўных задач этапа па пытаннях. *1. Ці задаволены вы вынікам сваёй работы?* *2. Якія цяжкасці ўзнікалі пры стварэнні фрагмента ўрока?* *3. Што дапамагала вам пераадолець гэтыя цяжкасці?*	ўрока з выкарыстаннем ЭСН. Прэзентуюць вынікі ад групы. **4.2.** Звяртаюцца да вынікаў сваёй дзейнасці і робяць вывады. Ацэньваюць сваю дзейнасць, абазначаюць цяжкасці ў выкананні задання.

V этап. Рэфлексія і падвядзенне вынікаў

Мэта этапу: усведамленне значнасці сумеснай дзейнасці.

Педагагічная задача: стварыць умовы для ўсведамлення ўдзельнікамі асобасных сэнсаў у набытых ведах і ўменнях, фарміравання індывідуальнай праграмы самаадукацыі.

Мая дзейнасць	**Дзейнасць удзельнікаў**
Прапаноўваю пытанне: «Ці памяняўся ваш статус адносна магчымасцей выкарыстання ЭСН у рабоце з адоранымі вучнямі?»	Адказваюць на прапанаванае пытанне.

Дадатак

Беларуская мова	**Беларуская літаратура**
Прэзентацыя «Утварэнне і правапіс дзеепрыметнікаў»	Прэзентацыя « Жыццёвы і творчы шлях Аркадзя Куляшова »
«Сляпы» тэкст	Аўдыяспектакль «Насцечка»
Кластар з белымі плямамі «Сэнсавыя разрады прыметнікаў»	Фільм Віктара Турава «Людзі на балоце»
Камп’ютарны тэст «Правапіс літар е,ё,я»	Відэаўрок па творчасці Максіма Танка «Пясняр нарачанскага краю»
Інтэрактыўныя слайды «Скланенне назоўнікаў»	К амп’ютарны тэст « Жыццёвы і творчы шлях Яна Баршчэўскага »
Трэнажор «Правапіс лічэбнікаў»	Кластар з белымі плямамі «Асаблівасці рамантызму як творчага метаду»
Табліца «Тыпы асноў назоўнікаў»	Аўдыязапіс выразнага чытання верша Міколы Сурначова «У стоптаным жыце»
Алгарытм «Спражэнне дзеясловаў»	Слайды з ілюстрацыямі Валерыя Славука да беларускіх народных казак
Слайды з малюнкамі, падпісанымі па-руску	Аўдыязапіс голасу Янкі Купалы
ПМК «Сінтаксіс і пунктуацыя»	ПМК «Сусвет роднага слова»

ЛІТАРАТУРА

1. **Запрудский, Н. И.** Моделирование и проектирование авторских дидактических систем / Н. И. Запрудский. – Минск: «Сэр-Вит», 2008. – 336 с.
2. **Пахомова, Е. М.** Изучение и обобщение педагогического опыта / Е. М. Пахомова // Методист. – 2005. – № 2. – С. 29–33.
3. **Русская литература**: учеб. пособие для 5-го кл. общеобразоват. учреждений с белорус. и рус. яз. обучения. Часть 1 / Т.Ф. Мушинская, Е.В. Перевозная, С.Н. Каратай. – Минск: Нац. ин-т образования, 2009. – 176 с.
4. **Русский язык**: учеб. пособие для 6-го кл. общеобразоват. учреждений с белорус. и рус. яз. обучения / Л.А. Мурина [и др.]. – Минск: Нац. ин-т образования, 2010. – 272 с.
5. **Русских, Г. А.** Мастер-класс – технология подготовки учителя к творческой профессиональной деятельности / Г. А. Русских // Методист. – 2002. – № 1. – С. 38–40.
6. **Штейнберг, В. Э.** Дидактические многомерные инструменты: теория, методика, практика / В. Э. Штейнберг. – Москва: Народное образование, 2002. – 304 с.